

BULGARIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1 BULGARE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 BÚLGARO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 8 May 2000 (morning) Lundi 8 mai 2000 (matin) Lunes 8 de mayo del 2000 (mañana)

3 hours / 3 heures / 3 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A: Write a commentary on one passage. Include in your commentary answers to all the questions set.
- Section B: Answer one essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Section A: Écrire un commentaire sur un passage. Votre commentaire doit traiter toutes les questions posées.
- Section B: Traiter un sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Sección A: Escriba un comentario sobre uno de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a todas las preguntas de orientación.
- Sección B: Elija un tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

РАЗДЕЛ А

Направете коментар на един от следните откъси:

1(a)

Но той не стигна още първия ъгъл и едно зрелище разтвори широко очите му и опъна до скъсване нервите му. От някаква кръчма излязоха трима души. Първо един, после други двама. Настигнаха се и започнаха безчовечно да се бият. Юмруците блъскаха в глави, кости пращяха...

- Обезумели, безсърдечни, жестоки! Той гледаше втренчено и искаше да вика, да пищи. Истерията щеше 5 да го хвърли на земята. Един обикновен бой на улицата. Друг път не би му направил впечатление. Сего той свързваше уличната сцена с всичко изживяно. Чувствуваше ужасения си вик на устните. Обезумели, жестоки, безсърдечни!
  - Това не бяха трима пияни уличници. А хилядите хора, които утре ще тръгнат по мълчаливите улици, ще оживят къщите, заемат локалите, ще орат нивите, ще отварят касите на канторите.
- 10 Побягна. Плач го душеше. Господи, защо си оставил хората такива! Вървеше разбит, с отпуснати ръце, с наведена глава, краката му го люлееха. Спираше, гледаше втренчено към безкрая на улиците и отново вървеше. Пак спря и притисна сърцето си. Наведе очи към земята. Едно черно петно, напоило паважа, го гледаше зловещо. Това бе кръвта на Ася.
- Отмина замаян, пиян от скръб. Облягаше се по стените на къщите, за да поеме дъх, и пак вървеше. 15 Далеч в дъното на една улица свършваха електрическите лампи и пред погледа му се откриваше безкрайно поле синьо и виолетово от далечния изгрев, който идеше. Той вървеше към това поле и искаше да се изгуби, да изчезне в него.
  - Краят на улицата се пресичаше от канала на река, над която един мост щеше да го изведе нататък. Той стъпи на моста и спря заслушан. Отнякъде идише плач, разтреперен глас. Той чу една дума:
- 20 Студено!
  - Гласът беше безпомощен и молеше. Друг му отговори също тъй слабо и тихо, но с желание да вдъхне смелост
  - Призори е винаги студено. Завий се по-добре. Аз мога да понасям.
  - Художникът подири с очи, погледна към канала, под моста и видя две сенки. Избърза по стълбите и спезе долу.
    - Под свода на моста, сгушени едно до друго, седяха две момчета, боси и дрипави. Едното беше съблякло палтенцето си и с края на дрехата си обвиваше другото, като го притискаше към себе си. Смаян художникът попита:
    - Какво правите тука?
- 30 Децата се гледаха някак изплашени. Едното отговори:
  - Ние тук спим.
  - Какви сте вие? Братчета?
  - Не. Днес се намерихме. И той няма родители, и аз нямам.
- Старецът потледна просълзен трогателната прегръдка на двете деца, чужди и непознати, а вече 35 поделили завивката. Той остави децата и излезе на моста. Картината на другарството вълнуваше сърцете му. О, ако всички хора бяха такива!
  - Небето беше стнало тъмносиньо, една след друга гаснеха звездите. Някъде от полето долиташе чуруликането на птици. В далечината, на изток, там, дето полето се издигаше, върховете преминаваха от виолетово в златно, сякаш пожар в друга, далечна страна хвърляше светлините си. Денят се раждаше
- 40 величествено. Свежият въздух обистряше ума му, мъката му стихваше. Чувстваше да се възвръщат силите му. Изпълваше го надежда. Откъде идише всичко? Каква мисъл бяха възбудили в него двете бедни деца? Той виждаше детската приятелска ръка да обгръща с обич всички хора. Можеха ли тогава да бъдат зли, жестоки, безсърдечни?
- 45 Дружно с новия ден пред очите му се вдигаха завеси. Някога искаше да тръгне по земята и да проповядва да бъдат хората горещи или студени, да бъдат храбри или подли. Сега виждаше с какво трябва да бъдат по-добри, повече човеци!
  - Лицето му засия от просветление. В мрака се отваряше път. Той трябваше да го посочи на всички. Тръгна. Въодушевен, той сякаш стана по-голям.
- 50 Насреща изгряваще слънцето и го обливаще с лъчите си.

Откъс от Владимир Полянов, Слънцето угаснало (1928)

- Опишете емоционалното състояние на главния герой.
- От какво е предизвикано това състояние?
- Какво е значението на неговата среща с двете деца? Каква промяна настъпва у него?
- Коментирайте стилистичните средства използувани в този откъс.

1(6)

5

CTPAX

И аз се плаша от страха си, обич. Страха, създаван от самите нас. Страха, че може да ни срещне злоба. Страха, че има и несретен час. Страха, че завистта ще ни завиди Страха, че ни преследва клевета. Страха, че подлостта ще ни обиди. Човешкия ни страх за обичта.

Защо не тръгнем през света открито – нима света загуби смелостта? Да минем под прозорците, които заключват със закони обичта? Да прекосим по улици, които на кръстопът разпъват обичта. 15 Да ме целунеш пред очи, които ще те презират до смъртта.

Стани на силната ми обич вяра, дори за туй да ти присъдят грях. Дори в света да предизвикаш ярост, не предизвиквай в мене страх. И завещай ми смелостта си жива, и от страха душата ми спаси...

Страхът убива, бавно ни убива и после ни превръща в подлеци!

Евтим Евтимов, Цвят от кестен (1972)

- Определете основната тема на това стихотворение.
- С кого води диалог поетът?
- За какъв страх се говори в това стихотворение?
- Как допринася формата на стихотворението за развитието на основната тема?

РАЗДЕЛ Б

Напишете съчинение на една от следните теми. Отговорът ви в рамките на този раздел трябва да се основава на най-малко две от изучените творби от Част 3. Допускат се позовавания и на други произведения, но те не трябва да заемат централно място в отговора ви.

Бурни времена

2. (a) Произведенията от тази група представят детайлни свидетелства за епохите, на които са посветени. Но те съдържат също така и непреходни внушения. Коментирайте това твърдение, като се спрете на наймалко две от изучените творби.

HAH

2. (б) Героите в творбите от този раздел често са принудени да действуват в изключителни ситуации. Анализирайте какви черти от своя характер проявяват в подобни случаи персонажите от най-малко две от изучените творби.

Между двете войни

3. (a) Каква роля играе идейният конфликт в изучените от вас творби? Какво е неговото влияние върху развитието на главното действие?

 $H \cdot 1H$

3. (б) Анализирайте женските образи в две от изучените произведения. Какво е характерно за тези образи? Каква роля играят те?

40-те голини, време на промени

4. (а) По какъв начин творбите от тази група третират темата за дълбоките промени, които настъпват в световния ред през този период? Базирайте отговора си на най-малко две от изучените творби.

 $H \setminus H$

4. (б) Сравнете отношението към жените на двама от изучените автори. Какво е характерно за отношението на всеки от тях към жените и как се изразява това отношение?

Вилоктемер

5. (a) Анализирайте вътрешните дилеми на персонажите в две от изучените пиеси. Свързани ли са тези дилеми с основния конфликт в пиесите и по какъв начин?

 $H \cdot H$

5. (б) Независимо от различната си тематика и от факта, че драматическото действие протича в различни епохи, пиесите от тази група могат да бъдат определени като реалистични. Анализирайте реализма на най-малко две от изучените пиеси.

Любовна лирика

б. (а) Анализирайте мотива за раздялата у двама от изучените от вас автори. Какви чувства поражда раздялата и с какви средства са изразени тези чувства?

HAH

б. (б) В произведенията от тази група любовта често се представя като съдбоносна сила. Как е изразено усещането за съдбоносност на любовта у двама от изучените от вас автори?

Съвременни писатели

7. (a) Сравнете отрицателните герои в изучените от вас творби. Какви са техните главни черти? Каква роля играят те в повествованието?

 $H \cdot H$

7. (б) Опишете повествователните техники използувани в две от изучените от вас творби. Какъв ефект преследват авторите чрез избора на тези техники? Кой от тях е направил посполучлив избор и защо?

